

Hulladékkezelés az EU-ban: trendek és statisztikák (infografika)

Az újrahasznosítás ösztönzésére új hulladékkezelési szabályokat hoz az EU. Infografikánkon mutatjuk be, az európai háztartások mennyi hulladékot termelnek, és mi történik velük azután.

Az EU-ban évente 2,2 milliárd tonna hulladék keletkezik. Ennek több mint negyede (27%) települési hulladék: az önkormányzatok által gyűjtött és kezelt, főként a háztartásokban keletkező hulladék. Az adatok szerint a keletkezett hulladék mennyisége és kezelésének módja nagyon eltérő a tagállamokban, de elmozdulás történt a több újrahasznosítás és kevesebb hulladéklerakás felé.

A hulladék mennyiségének és a környezetre gyakorolt hatásának csökkentése érdekében az EU ambiciózus célokat fogadott el az újrahasznosítás és a hulladéklerakók terén, és napirenden van a csomagolási hulladék témája is. A cél egy fenntarthatóbb, körkörös gazdaság megvalósulása.

Bővebben arról, hogy mit tesz az EU a hulladékgazdálkodás hatékonyabb kezelése és a körforgásos gazdaság megvalósítása érdekében.

TELEPÜLÉSI HULLADÉK

Mi az a települési hulladék?

Az önkormányzatok által gyűjtött és kezelt, főként a háztartásokban keletkező mindennapi hulladék.

Az EU-ban keletkező összes hulladék **27%-át** teszi ki a települési hulladék.

A települési hulladék újrafelhasználásának és újrahasznosításának célja 2030-ra a **kommunális hulladékok 60%-a**

Forrás: EEA

A települési hulladék lerakásáról szóló cél 2035-ig **≤10%**

Helyzet a tagállamokban

	Keletkezett települési hulladék (kg/fő - 2021)	A települési hulladék újrahasznosításának és komposztálásának aránya (2021)	A hulladéklerakók aránya (a főbb ásványi hulladékok nélkül) (2020)
EU27	530	49,6%	18%
Ausztria	834 *	62,3% **	9% *
Luxemburg	793	55,3%	9% *
Dánia	786	34,3%	1% *
Belgium	759	53,3%	3% *
Németország	646	71,1% *	9% *
Ciprus	644 *	15,3%	52%
Írország	633	40,8% *	18% ***
Málta	611	13,6%	73%
Finnszág	609	37,1%	7% *
Csehország	570	43,3%	27%
Franciaország	561	45,1%	22%
Görögország	524 **	21,0% **	60% ***
Hollandia	515	57,8%	2% *
Portugália	514	30,5%	46%
Szlovénia	511	60,0% *	6% *
Szlovákia	496	48,9%	31%
Olaszország	487 *	51,4% *	15%
Litvánia	480	44,3%	17% ***
Spanyolország	472	36,7%	43%
Lettország	461	44,1%	25%
Horvátország	446	31,4%	34%
Svédország	418	39,5%	8% * ***
Magyarország	416	34,9%	35%
Bulgária	408 *	65,5% **	73% ***
Észtország	395	30,3%	83% ****
Lengyelország	362	40,3%	11%
Románia	302	11,3%	51%

* A már elért célokat zöld színnel jelöltük.

** adatok 2020-ból

*** adatok 2019-ből

**** adatok 2018-ból

***** adatok 2016-ból

A hulladék ártalmatlanításának egyéb módszerei, mint például az égetés, 100%-ra növelik a teljes mennyiséget.

Források:
Eurostat (env_wasmun, Env_wasoper), Európai Bizottság

Az EU-ban évente 2,2 milliárd tonna hulladék keletkezik

A keletkezett hulladék országonkénti megoszlása

2018 és 2021 között növekedett az egy főre eső hulladéktermelés Európában, ugyanakkor a tagországokban egymástól különböző trendek figyelhetők meg. Míg a legtöbb tagállamban nőtt

az egy főre jutó települési hulladék mennyisége, addig Máltán, Cipruson, Spanyolországban és Romániában csökkent.

Abszolút értékben az egy főre jutó települési hulladék Ausztriában, Luxemburgban, Dániában és Belgiumban volt a legmagasabb, míg Spanyolországban, Lettországon, Horvátországban és Svédországban volt a legalacsonyabb.

A gazdagabb államok általánosságban több hulladékot termelnek.

HOVÁ KERÜL A HULLADÉK?

2021-ben **33 millió tonna** hulladékot exportáltak az EU-ból nem uniós országokba.

Ez **77%-os** növekedés 2004-hez képest.

Az EU-ból származó hulladék főbb célállomásai (2021)

Millió tonna

Törökország	14,7
India	2,4
Egyiptom	1,9
Svájc	1,7
Egyesült Királyság	1,5
Norvégia	1,4
Pakisztán	1,3
Indonézia	1,1
Egyesült Államok	0,9
Marokkó	0,6

Forrás: Eurostat (env_wastrdmp)

A legtöbb tagállamban nőtt az egy főre jutó települési hulladék mennyisége

Hulladékkezelési módszerek Európában

A hulladékkezelési gyakorlatok az EU országaiban eltérőek. Az EU létrehozott egy hulladékkezelési hierarchiát, amely első körben a megelőzésre és az újbóli felhasználásra

összpontosít, ezzel „második esélyt” adva a termékeknek. Ezt követi az újrahasznosítás és komposztálás, illetve a hulladékégetés, amellyel elektromos energia nyerhető. A környezet és az egészségünk számára is legkárosabb megoldás a hulladéklerakás, ugyanakkor ez a legolcsóbb.

Annak ellenére, hogy az egy főre jutó hulladék mennyisége nőtt, a hulladékkezelés módja javult – nőtt az újrahasznosítás és komposztálás, valamint csökkent a hulladéklerakók száma.

Újrahasznosítás, komposztálás és égetési trendek

Európában a **kommunális hulladék 49,6%-át komposztálták vagy hasznosították újra** 2021-ben, ez 3,6 százalékpontos növekedés 2017-hez képest. Az EU 2030-ra 60%-os célt tűzött ki a települési hulladék újrafelhasználására és újrahasznosítására.

Németország, Bulgária, Ausztria és Szlovénia már elérte vagy túllépte ezt a 60%-os célt.

A hulladéklerakás gyakorlata mára már szinte teljesen eltűnt az olyan országokban, mint Belgium, Hollandia, Svédország, Dánia, Finnország, Németország és Ausztria. Itt az újrahasznosítás mellett hulladékégetést alkalmaznak.

Litvánia, Lettország, Írország, Olaszország, Franciaország, a Cseh Köztársaság, Szlovákia és Lengyelország szintén égetést alkalmaz, és hulladékuk egyharmadát vagy kevesebbet hulladéklerakókba szállítják.

A hulladéklerakók fejlődése a tagállamokban

A hulladéklerakók aránya az EU-ban a 2017-es 24%-ról 2020-ra 18%-ra csökkent. Az EU hulladéklerakókról szóló irányelvvel összhangban a tagállamokban a hulladéklerakókba szállított települési hulladék mennyiségét a keletkező összes települési hulladék 10%-ára vagy kevesebbre kell csökkenteniük. 2035-ig.

A hulladéklerakás továbbra is népszerű Európa keleti és déli részein. Bulgáriában és Máltán több mint 70%. Görögországban, Cipruson és Romániában több mint 50%, míg Spanyolországban és Portugáliában már kevesebb mint 50% 2017-hez képest.

2017 és 2020 között jelentősen csökkent a hulladéklerakók száma Horvátországban (31 százalékpont), Lengyelországban (31 százalékpont), Szlovákiában (30 százalékpont), Cipruson (30 százalékpont), Görögországban (20 százalékpont), Máltán (20 százalékpont) és Románia (20 százalékpont).

Hulladék exportja az EU-n kívülre

A hulladék egy részét exportálják is. Az [EU-n kívüli országokba irányuló hulladékexport](#) 2021-ben elérte a 33 millió tonnát. Ez 77%-os növekedést jelent 2004-hez képest. Az EU-n kívülre exportált hulladék nagy része vas- és színesfémhulladék, valamint papír-, műanyag-, textil- és üveghulladék. Az EU vasfém- és üveghulladék-exportja elsősorban az OECD-tagországokba, míg a színesfém-, papír-, műanyag- és textilhulladék-export többnyire nem OECD-tagországokba kerül.

2021-ben az uniós hulladék 45%-a Törökországba (14,7 millió tonna) került, ezt követi India (2,4 millió tonna), Egyiptom (1,9 millió tonna), Svájc (1,7 millió tonna) és az Egyesült Királyság (1) ,5 millió tonna).

Az EU az illegális export ellen is fel szeretne lépni, és biztosítani akarja, hogy a célországokban környezetbarát módon kezeljék a hulladékot.

Mit tesz a Parlament a körforgásos gazdaság eléréseért?

2022 októberében a Parlament jóváhagyta [a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokra \(POP\) vonatkozó szabályok felülvizsgálatát](#), hogy csökkentse a veszélyes vegyi anyagok mennyiségét a hulladékokban és a termelési folyamatok során. Az új szabályok szigorúbb határértékeket vezetnek be, betiltanak bizonyos vegyi anyagokat, és segítenek távol tartani a szennyező anyagokat az újrahasznosítástól.

A Parlament 2021 februárjában megszavazta [a körkörös gazdaság új cselekvési tervét](#), amely további intézkedéseket vár a karbonsemleges, környezetvédelmi szempontból fenntartható, mérgezésmentes és teljesen körkörös gazdaság 2050-ig történő megvalósítása érdekében, beleértve az újrafeldolgozás szigorúbb szabályait és [az alapanyagok felhasználására és fogyasztására vonatkozó, 2030-ra kötelezően teljesítendő célértékeket](#).

A Bizottság 2022 novemberében új, az [egész EU-ra kiterjedő csomagolási szabályokat](#) javasolt. Ezek között szerepelnek a csomagolás tervezésének javítására irányuló javaslatok, például az egyértelmű címkézés, az újrahasználat és az újrafeldolgozás népszerűsítése, valamint a bioalapú, biológiailag lebomló és komposztálható műanyagokra való átállás.

További tények és infografikák a hulladékkezelésről

- [A textilgyártás és a textilhulladék környezetre gyakorolt hatása \(infografika\)](#)
- [Elektronikai hulladék az EU-ban: tények és adatok \(infografika\)](#)
- [A műanyag hulladék mennyisége és újrahasznosítása az EU-ban \(infografika\)](#)
- [Hogyan csökkenthető a csomagolási hulladék az EU-ban? \(infografika\)](#)

További információ

[Mi az a körkörös gazdaság? Interaktív infografika \(angolul\)](#)

[Európai Környezetvédelmi Ügynökség: Kommunális hulladék kezelése Európában](#)